

การพัฒนาแนวทางการวางแผนการรักษาพร้อมทั้งติดตามสภาวะช่องปาก
ในมารดาตั้งครรภ์โรงพยาบาลพุทธราชวงศา

ทพญ. นิสาล ไชยะสุต

ฝ่ายทันตกรรม โรงพยาบาลพุทธราชวงศา

โทร.083-139-0013

มารดาที่มาฝากครรภ์ที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ทุกรายควรได้รับตรวจสุขภาพช่องปากและการรักษาทางทันตกรรม แต่ในปัจจุบันมีมารดาเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ได้เข้ารับการตรวจที่ห้องทันตกรรม จึงเป็นเหตุให้พบปัญหาการที่มารดาเข้ารับการรักษาทางทันตกรรมในช่วงอายุครรภ์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อบุตรในครรภ์ได้ จากข้อมูลโรงพยาบาลพุทธราชวงศา ในปีงบประมาณ 2560 และ 2561 พบว่ามีมารดาที่ได้มาได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากเพียงร้อยละ 60.7 และร้อยละ 55 ตามลำดับ การศึกษาครั้งนี้มุ่งพัฒนาแนวทางการส่งต่อมารดาจากหน่วยบริการปฐมภูมิมาตรวจที่ห้องทันตกรรม พร้อมทั้งการวางแผนการรักษาและติดตามนัดการรักษามารดาอย่างเป็นแบบแผน ทำการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลอง ในมารดาทุกรายที่มารับการฝากครรภ์จากหน่วยบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลพุทธราชวงศา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2562-เมษายน 2562 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่าการดำเนินงานประสานงานระหว่างงานทันตกรรมกับเจ้าหน้าที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ในการส่งต่อมารดาที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกมาห้องทันตกรรม โดยทันตบุคลากรจะตรวจสุขภาพช่องปากวางแผนการรักษาและออกใบนัดหมายให้มาได้รับการรักษาในช่วงอายุครรภ์ที่เหมาะสม การจัดสัปดาห์ให้บริการทางทันตกรรมแก่มารดาตั้งครรภ์ การโทรติดต่อนัดหมายมารดาตามรายชื่อที่นัดหมายในแต่ละเดือน พบว่าจำนวนมารดาที่ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและเรียนรู้วิธีการดูแลสุขภาพช่องปากร้อยละ 77.78 ของมารดาที่มาเข้ารับการฝากครรภ์ทั้งหมด, จำนวนมารดาที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรมตามนัดหมาย(อย่างน้อย 1 ครั้งเป็นต้นไป) คิดเป็นร้อยละ 100, จำนวนมารดาที่ได้รับการชูดหินน้ำลายคิดเป็นร้อยละ 100

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าจำนวนมารดาเข้ารับการตรวจสุขภาพช่องปากและเข้ารับการรักษาตามนัดหมายมากขึ้น แต่ยังพบว่ามีมารดาบางรายไม่ได้เข้ารับการตรวจสุขภาพช่องปาก เนื่องจากต้องนั่งรอเข้ารับการตรวจและรักษาที่ห้องทันตกรรมเป็นเวลาดูค่อนข้างนาน เห็นว่าควรพัฒนาช่องทางพิเศษในการตรวจและเข้ารับการรักษาสำหรับมารดาตั้งครรภ์